

Довідка про інвалідність для громадян України

**Orzeczenie o niepełnosprawności
dla obywateli Ukrainy**

Якщо громадянин України отримав собі або своїй дитині довідку про інвалідність в Україні, і хотів би й надалі її використовувати, то він має подати заявку про отримання польської довідки про інвалідність до відповідного органу в Польщі. Довідка, видана в Україні, не має законної сили в Польщі. У ситуації, коли особа має довідку, надану в будь якій країні, ніж Польща, ця довідка не надає особі статусу інваліда, згідно польського законодавства. Тому в Польщі також потрібно провести процедуру підтвердження вищевказаних документів, аби підтвердити статус інваліда. У цій брошурі описано порядок отримання довідки інваліда, надається інформація куди і коли подати заявку про підтвердження інвалідності, яка є процедура, чи є можливість оскарження негативного рішення у справі присвоєння статусу інваліда, і якщо так, то як це зробити.

Довідка про інвалідність

Процедура проводиться для осіб, які хочуть отримати юридичне підтвердження статусу інваліда. Підтверджений статус інвалідності важливий, бо надає можливість користуватися всіма передбаченими пільгами та правами, що уряд призначає для інвалідів, а саме, пільгові податкові відрахування, соціальна допомога, пільги на проїзд або запевнення проживанням в будинку соціального захисту та інше. Крім того, людей з обмеженими можливостями скеровують на проходження відповідної терапії або призначають для них необхідну реабілітацію.

ІНВАЛІДНІСТЬ (законодавче визначення) - означає постійну або тимчасову нездатність виконувати соціальні ролі через стійкий розлад функцій організму, що зокрема спричиняє непрацездатність; оцінка стану здоров'я не є єдиним визначальним фактором інвалідності, також беруться під увагу обмеження, яких зазнає людина у соціальній та професійній сфері в зв'язку з інвалідністю. Визначення інвалідності включає фізичні, психічні та соціальні аспекти функціонування людини.

Особам, які досягли 16 років, встановлюється ступінь/група інвалідності. Тоді як, неповнолітнім особам віком до 16 років, просто надається статус інвалідності, без зазначення ступеня/групи інвалідності.

Підтвердження інвалідності видається для визначення непрацездатності, і не є підставою для звернення про пенсію від соціального страхування (наприклад, соціальні нарахування по непрацездатності).

Довідки про інвалідність видають Міські Комісії з встановлення інвалідності за адресою постійного проживання особи.

Особи, які постійно проживають у Гданську, мають звернутись за адресою:

Міська Комісія з встановлення інвалідності в Гданську

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku

ul. Dyrekcyjna 5

80-852 Gdańsk

tel./fax: 58/320 22 96

e-mail: mzon@gdansk.gda.pl

Хто може подати документи на розгляд до Комісії:

-зацікавлена особа, якщо вона досягла повноліття;

-законний представник/опікун, наприклад, один із батьків (якщо звернення стосується неповнолітньої особи);

-в окремих випадках – Центр соціального захисту населення за згодою вищевказаних осіб.

Громадянин України, який бажає отримати довідку, повинен подати до Міської Комісії з встановлення інвалідності наступні документи:

- 1) заява про видачу довідки про ступінь інвалідності - заповнюється та підписується заявником, а щодо осіб віком від 16 до 18 років або повнолітніх осіб, визнаних недієздатними чи позбавленими дієздатності, - опікуном/ законним представником; кожна заява повинна містити таку інформацію, як: ім'я та прізвище, дата та місце народження та номер PESEL, місце проживання або постійного перебування, дані законного представника у випадку дитини, номер посвідчення особи або інший документ, що підтверджує особу та номер PESEL , місце проживання та номер телефону, зазначення мети, з якою необхідно отримати довідку, дані про соціальне та професійне становище, заява законного представника дитини про достовірність даних, викладених у заяві;
- 2) оригінал медичної довідки про стан здоров'я - довідка в обов'язковому порядку виписується лікарем, під наглядом якого знаходиться особа, на яку надається довідка; довідка дійсна 30 днів – протягом цього часу необхідно подати заявку,
- 3) довідка про адресу постійного проживання - для осіб, які проживають за іншою адресою, ніж в документі, що посвідчує особу,
- 4) медична документація, що підтверджує діагноз захворювання - результати обстежень, карти лікування в стаціонарі, історії хвороби зі спеціалізованих клінік, довідки лікарів-спеціалістів та інші документи, які дозволяють визначити стан здоров'я заявника та дату настання інвалідності - також ті документи, які громадяни України, отримали в їх країні (перекладені польською мовою).

ФОРМАЛЬНИЙ НЕДОЛІК ЗАЯВИ - у разі некомплектності поданих документів Комісія надсилає письмову вимогу про доповнення документів у визначений термін. Ненадання відповідної документації приведе до залишення заяви без розгляду!

СТРОКИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

Строки засідання Комісії, на якій розглядатиметься справа – один місяць з дня подання заяви. У складних випадках цей термін становить два місяці, однак Комісія з встановлення інвалідності зобов'язана повідомити заявника про продовження терміну. Зазначені вище терміни не включають затримки, спричинені заявником, наприклад, якщо він додавав додаткову медичну документацію протягом цього періоду.

ВАЖЛИВО! Якщо ми звертаємося за подовженням попередньої довідки, то строк розгляду справи відраховується з дня, наступного за днем закінчення дії попередньої довідки. У такому разі заяву слід подавати не раніше, ніж за 30 днів до закінчення терміну дії довідки.

ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ

Громадянин України, який подав документи на розгляд, буде проінформований про дату засідання Комісії (не пізніше ніж за 14 днів до призначеного засідання). Його присутність на засіданні **ОБОВ'ЯЗКОВА!**

У виняткових випадках можливе встановлення інвалідності заочно, або в місці проживання особи, яка звернулася із заявою про встановлення інвалідності.

У разі неможливості з'явитися в призначену дату, заявник зобов'язаний обґрунтувати неявку протягом 14 днів від попередньо встановленої дати засідання. У такій ситуації Комісія має призначити нову дату засідання.

Під час засідання Комісія ознайомлюється з медичною документацією. Також під час засідання Комісія має обстежити заявника для оцінки стану його здоров'я, в тому числі для оцінки його самостійності у виконанні окремих видів діяльності.

Комісія видає довідку про інвалідність протягом двох тижнів з дня засідання.

Згідно Закону, особам, які досягли 16 років, у довідці встановлюються такі ступені інвалідності:

- значний
- помірний
- легкий

Ступінь інвалідності відповідної особи надається на визначений або на постійний термін.

Згідно з положеннями, особи віком до 16 років визнаються інвалідами без зазначення ступеня. Інвалідність дитини засвідчується на певний строк, але не більше ніж до досягнення дитиною 16 років.

Довідка надсилається поштою або її можна забрати особисто.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ОРГАНУ ДРУГОЇ ІНСТАНЦІЇ

У разі несприятливого рішення заявник може оскаржити рішення Міської Комісії з встановлення інвалідності. Апеляція подається до Воєвудської/обласної комісії з встановлення інвалідності. Документи мають бути подані протягом **14 календарних днів** з моменту отримання рішення (включаючи святкові дні).

Апеляція подається через орган першої інстанції, тобто через Міську Комісію з встановлення інвалідності. **Документи не слід надсилати безпосередньо до Воєвудської/обласної Комісії**, оскільки справа буде автоматично передана до розгляду Комісії, яка розглядала справу в першій інстанції. Це також може вплинути на збільшення часу, необхідного для розгляду справи. Воєвудська/обласна Комісія з встановлення інвалідності видає рішення, в якому вона погоджується або не погоджується з рішенням, виданим Міською Комісією.

АПЕЛЯЦІЯ ДО СУДУ

Якщо, на думку особи-заявника, рішення Воєвудської/обласної Комісії також є несприятливим, **можна подати апеляцію до суду через Воєвудську Комісію**, яка винесла рішення.

Після подання апеляції, у випадку, якщо воєвудська Комісія вирішує переглянути рішення у повному обсязі, вона може скасувати або змінити оскаржене рішення в рамках самостійного розгляду, без необхідності подавати апеляцію до суду.

В протилежному випадку, Воєвудська Комісія передає апеляцію разом із матеріалами справи та відповіддю на апеляцію до суду з питань праці та соціального забезпечення.

Строк подання апеляційної скарги – **1 місяць** з дня отримання рішення.

ВАЖЛИВО! Місяць – це не те саме, що 30 чи 31 день. Термін закінчується в наступному місяці в день, що відповідає числу дня, з якого почав відраховуватися термін, наприклад, місячний термін, який почався 10 березня, закінчується 10 квітня.

Апеляційне провадження в суді є безкоштовним і не вимагає допомоги професійного представника (адвоката/юрисконсульта). Буде помічним, якщо апелянт подасть також заяву про призначення експертизи судового лікаря, спеціалізація якого, відповідає характеру захворювання особи-апелянта.

Орган апеляційної інстанції не може прийняти рішення не на користь сторони, яка подає апеляцію, за винятком випадків, коли оскаржуване рішення грубо порушує закон або порушує суспільні інтереси.

Jeśli obywatel Ukrainy uzyskał dla siebie lub dla swojego dziecka orzeczenie o niepełnosprawności w Ukrainie, a chciałby nadal korzystać z takiego orzeczenia, będzie musiał złożyć wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności przez odpowiednie polskie organy. Orzeczenie wydane na Ukrainie nie ma mocy prawnej w Polsce. W sytuacji, gdy posiadamy orzeczenie wydane w innym kraju niż Polska, nie może ono stanowić podstawy do przyznania nam statusu osoby niepełnosprawnej w świetle przepisów obowiązujących w Polsce. Wobec czego w Polsce należy także przeprowadzić postępowanie, które będzie zakończone wydaniem orzeczenia, aby uzyskać status osoby niepełnosprawnej. Niniejsza broszura opisuje procedurę w sprawie uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, zawiera informacje m.in. gdzie i kiedy należy złożyć wniosek o wydanie orzeczenia, jak przebiega procedura, czy istnieje możliwość odwołania się od decyzji odmownej w sprawie orzeczenia o niepełnosprawności, a jeśli tak to w jaki sposób.

Orzekanie o niepełnosprawności

Procedura w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności jest skierowana do osób, które chcą uzyskać prawne potwierdzenie statusu osoby niepełnosprawnej. Jest to istotne chociażby dlatego, że uzyskanie statusu osoby niepełnosprawnej umożliwia korzystanie z przewidzianych dla niepełnosprawnych ulg i uprawnień takich jak np. odliczenia podatkowe, zasiłki, ulgowe przejazdy czy zapewne pobytu w domu pomocy społecznej, a ponadto pozwala ukierunkować osoby niepełnosprawne na konkretne terapie, czy przeznaczone dla nich rehabilitacje.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ (definicja ustawowa) - oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy;

ocena stanu zdrowia nie jest jedynym wyznacznikiem niepełnosprawności, ważne są także ograniczenia jakich dana osoba doznaje w sferze społecznej lub zawodowej w związku z niepełnosprawnością, orzecznictwo o niepełnosprawności uwzględnia zarówno fizyczne, psychiczne jak i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka

W przypadku osób, które ukończyły 16 rok życia orzeka się o stopniu niepełnosprawności, natomiast w przypadku małoletnich do 16 roku życia zalicza się ich po prostu do osób niepełnosprawnych, bez określania stopnia niepełnosprawności.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności wystawiane jest dla celów pozarentowych, nie może więc być podstawą do ubiegania się o rentę z ubezpieczenia społecznego (np. z tytułu niezdolności do pracy).

Orzeczenia o niepełnosprawności są wydawane przez Powiatowe/Miejskie Zespoły do spraw Orzekania o Niepełnosprawności właściwe ze względu na adres stałego zamieszkania.

Dla osób przebywających na stałe w Gdańsku właściwy będzie:
Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku

ul. Dyrekcyjna 5

80-852 Gdańsk

tel./fax: 58/320 22 96

e-mail: mzon@gdansk.gda.pl

Wniosek do Komisji składa:

- osoba zainteresowana, jeśli jest pełnoletnia;
- przedstawiciel prawny np. rodzic (jeśli wniosek dotyczy osoby niepełnoletniej);
- w niektórych przypadkach Ośrodek Pomocy Społecznej za zgodą powyższych.

Obywatel Ukrainy zainteresowany uzyskaniem orzeczenia powinien złożyć w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności następujące dokumenty:

- 1) wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności - wypełniony i podpisany przez wnioskodawcę, a w przypadku osób w wieku 16 do 18 lat lub dorosłych ubezwłasnowolnionych lub pozbawionych zdolności do czynności prawnych przez opiekuna prawnego; każdy wniosek obowiązkowo musi zawierać takie informacje jak: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz PESEL, miejsce zamieszkania lub pobytu, dane przedstawiciela ustawowego w przypadku dziecka, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz numer PESEL, miejsce zamieszkania oraz numer telefonu, określenie celu, dla którego niezbędne jest uzyskanie orzeczenia, dane, dotyczące sytuacji społecznej i zawodowej, oświadczenie przedstawiciela ustawowego dziecka o prawdziwości danych zawartych we wniosku;
- 2) oryginał zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia – zaświadczenie obowiązkowo wypisuje lekarz, pod którego opieką znajduje się osoba, której dotyczyć ma orzeczenie; zaświadczenie ważne jest 30 dni – w tym czasie należy złożyć wniosek,
- 3) oświadczenie o adresie stałego zamieszkania – dla osób, które zamieszkują pod innym adresem niż w dokumencie tożsamości,

4) dokumentacja medyczna potwierdzająca rozpoznanie choroby - wyniki badań, karty leczenia szpitalnego, historia choroby z poradni specjalistycznych, zaświadczenia od lekarzy specjalistów i inne dokumenty, które pozwolą na ustalenie stanu zdrowia wnioskodawcy i daty powstania niepełnosprawności – także te dokumenty, które obywatele Ukrainy uzyskali w swoim kraju (powinny być one przetłumaczone na język polski).

BRAKI FORMALNE WNIOSKU - jeśli załączone dokumenty będą niewystarczające, komisja w formie pisemnej wystosuje wezwanie do uzupełnienia dokumentów w określonym terminie. Zaniechanie dostarczenia przedmiotowej dokumentacji będzie jednoznaczne z pozostawieniem wniosku bez rozpoznania!

TERMIN ZAŁATWIENIA SPRAWY

Termin posiedzenia Komisji, która będzie rozpatrywać sprawę wynosi miesiąc od dnia złożenia wniosku. W sprawach skomplikowanych termin ten wynosi dwa miesiące, jednak zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności ma obowiązek uprzedzić wnioskodawcę o wydłużeniu terminu. Do powyższych terminów nie wlicza się opóźnienia, które zostało spowodowane przez wnioskodawcę np. jeśli dostarczał w tym okresie dodatkową dokumentację medyczną.

WAŻNE! Jeśli ubiegamy się o wydanie kolejnego orzeczenia, termin załatwienia sprawy liczy się od dnia następującego po dniu upływu terminu ważności dotychczasowego orzeczenia. W takiej sytuacji wniosek należy złożyć nie wcześniej niż na 30 dni przed upływem ważności posiadanego orzeczenia.

POSIEDZENIE KOMISJI

Obywatel Ukrainy występujący z wnioskiem zostanie poinformowany o terminie, w którym odbędzie się posiedzenie Komisji (nie później niż 14 dni przed planowanym posiedzeniem). Jego obecność na posiedzeniu jest **OBOWIĄZKOWA!**

W wyjątkowych przypadkach możliwe jest wydanie orzeczenia zaocznie lub w miejscu zamieszkania osoby wnioskującej o wydanie orzeczenia.

W przypadku braku możliwości stawienia się na wyznaczony termin, wnioskodawca powinien usprawiedliwić nieobecność w terminie 14 dni od wyznaczonego uprzednio terminu posiedzenia. W takiej sytuacji, komisja powinna wyznaczyć nowy termin posiedzenia.

Komisja w trakcie posiedzenia zapoznaje się z dokumentacją medyczną. Podczas posiedzenia powinno odbyć się badanie wnioskodawcy, które ma na celu ocenę jego stanu zdrowia, w tym oceny samodzielności wykonywania poszczególnych czynności.

Komisja wydaje orzeczenie o niepełnosprawności w ciągu dwóch tygodni od dnia posiedzenia.

Zgodnie z ustawą, w orzeczeniu ustala się następujące stopnie niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia :

- znacznym
- umiarkowany
- lekki

Stopień niepełnosprawności osoby zainteresowanej orzeka się na czas określony lub na stałe.

Zgodnie z przepisami dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia orzeka się o niepełnosprawności, nie wskazując jej stopnia. Niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez dziecko 16 roku życia.

Orzeczenie jest wysyłane za pośrednictwem poczty lub można je odebrać osobiście.

ODWOŁANIE DO ORGANU II INSTANCJI

W przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia, wnioskodawca może wnieść odwołanie od decyzji Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Odwołanie wnosi się do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Należy je złożyć w ciągu **14 dni kalendarzowych** od otrzymania orzeczenia (wliczamy dni ustawowo wolne od pracy).

Odwołanie składamy **za pośrednictwem** organu I instancji, czyli Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności. **Nie należy wysyłać dokumentów bezpośrednio do Wojewódzkiego Zespołu**, ponieważ on i tak przekaże sprawę do zespołu, który orzekał w I instancji. Może to także wpłynąć na wydłużenie terminu potrzebnego na rozpatrzenie sprawy.

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydaje decyzję, w której zgadza się lub nie z orzeczeniem wydanym przez powiatowe/miejskie zespoły orzekające.

ODWOŁANIE DO SĄDU

Jeśli w ocenie osoby zainteresowanej orzeczenie wojewódzkiego zespołu jest również niekorzystne można złożyć odwołanie do sądu za pośrednictwem Wojewódzkiego Zespołu, który wydał decyzję.

Po wniesieniu odwołania, w przypadku, gdy Wojewódzki Zespół uzna, że zasługuje ono w całości na uwzględnienie, może wydać orzeczenie, w którym uchyla lub zmienia zaskarżone orzeczenie w ramach autokontroli, bez konieczności przesyłania odwołania do sądu.

W przeciwnym razie, Wojewódzki Zespół przekazuje odwołanie wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

Termin na złożenie odwołania wynosi 1 miesiąc od dnia otrzymania decyzji.

WAŻNE! Miesiąc to nie to samo co 30 lub 31 dni. Upływ terminu ma miejsce w następnym miesiącu w dniu odpowiadającym numerem dniowi, w którym termin rozpoczął bieg, np. termin miesięczny rozpoczęty 10 marca upływa 10 kwietnia.

Postępowanie odwoławcze przed sądem jest wolne od opłat i nie wymaga pomocy profesjonalnego pełnomocnika (adwokata/radcy prawnego). Zasadne jest złożenie przez odwołującego wniosku o powołanie biegłego z dziedziny medycyny, w której osoba zainteresowana jest leczona.

Organ odwoławczy nie może wydać decyzji na niekorzyść strony odwołującej się, chyba że zaskarżona decyzja rażąco narusza prawo lub rażąco narusza interes społeczny.

Dofinansowano ze środków Miasta Gdańska